



# ZALAEGRSZEG MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 8901 Zalaegerszeg, Kossuth L. u. 17-19. ☎: 92/502-106, fax: 92/311-474.  
E-mail: [mayor@zalaegerszeg.hu](mailto:mayor@zalaegerszeg.hu)

.....napirendi pont

## ELŐTERJESZTÉS

Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése  
2020. március 05-i ülésére

**Tárgy:** Tájékoztató a kistérségi háziorvosi ügyeleti rendszer 2019. évi működéséről

**Előterjesztő:** Balaicz Zoltán  
polgármester

**Készítette:** Humánigazgatási Osztály  
Zimborás Béla osztályvezető-helyettes  
Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény  
Ladányi Ibolya Otília intézményvezető  
Zalaegerszegi Gazdasági Ellátó Szervezet  
Gehör Mariann igazgató

**Egyeztetve:** Országos Mentőszolgálat

**Tárgyalta:** Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság  
Gazdasági Bizottság

**Közgyűlésre meghívást kap:** Ladányi Ibolya Otília intézményvezető, Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény (8900 Zalaegerszeg, Botfy Lajos utca 1.)  
Gehör Mariann igazgató, Zalaegerszegi Gazdasági Ellátó Szervezet (8900 Zalaegerszeg, Kis u. 8.)

**Törvényességi és tartalmi-formai szempontból ellenőrizte:** Önkormányzati Osztály

**Költségvetési, pénzügyi-gazdasági szempontból ellenőrizte:** Közgazdasági Osztály

## Tisztelt Közgyűlés!

2008. január 1-jétől Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata végzi az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás megszervezését és folyamatos biztosítását, integrált kistérségi (központi) ügyeleti rendszer működtetésével. Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást a város a Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény útján látja el, az ügyeleti ellátás területe összesen 79 településre terjed ki, az ellátási területen működő háziorvosi szolgálatok lakosság száma: 98.722 fő<sup>1</sup> (2018. évihez viszonyított változás: 934 fő csökkenés).

Az ügyeleti rendszerhez csatlakozó települési önkormányzatokkal létrejött megállapodás értelmében az ügyeleti ellátás működtetője minden évben beszámol a feladatok megelőző évi ellátásáról, valamint a feladatellátáshoz kapcsolódóan a költségvetés végrehajtásáról.

### I. Szakmai munka

A hatályos jogszabályok alapján a települési önkormányzatoknak a háziorvosi, házi gyermekorvosi (a továbbiakban együtt: háziorvosi) feladatok rendelési időn kívüli ellátására ügyeleti szolgálatot kell szervezni, illetve azt *központi ügyelet* útján kell ellátni.

A *központi ügyelet* az érintett háziorvosi körzetek lakosságának folyamatos vagy meghatározott időben történő alapellátási szintű sürgősségi ellátása az adott területet ellátó mentőszolgálattal együttműködve.

Az ügyeleti rendszer 2008. január 1-jével végbement integrációja folytán a csatlakozó települési önkormányzatok területére kiterjedően egy ügyeleti központ látja el a feladatot zalaegerszegi telephellyel.

Az integráció két lépésben valósult meg, 2008. január 1-jétől összevont ügyelet kialakítására került sor a központi telephelyen, majd 2008. március 1-jétől történt meg a központi ügyeletté alakulás, ettől az időponttól kezdődően az egységes betegirányítási feladatokat (diszpécserszolgálat) az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) látja el.

Az ügyeleti betegellátás Zalaegerszegen napközben és este 3 felnőtt- és 1 gyermekorvossal, 22 óra után 2 felnőtt és 1 gyermekorvossal működik.

Az ügyelet hétköznap 16.00 órától másnap reggel 08.00 óráig, míg hétfőn és ünnepnapokon 24 órás időtartamban vehető igénybe.

A központi rendelőben gyermek ambulancia fogadta a 0-18 éves korig, és a felnőtt ambulancia a 18 éves kor feletti beérkező betegeket.

Az ambulanciákon kívül a lakóhelyre, tartózkodási helyre történő hívások teljesítésére két megkülönböztetett jelzésű, sürgősségi ellátáshoz szükséges eszközökkel felszerelt ügyeleti gépkocsi áll rendelkezésre.

A központi háziorvosi ügyeleti telefonos hívások és a tanácsadás céljából történő megkeresések az OMSZ - mentésirányítójához érkeznek. Az adott eset sürgősségéből következik, hogy a hívásra mentőt, ügyeletet gépkocsit indít.

---

<sup>1</sup> adatok: NEAK szerz. mód. 2019. június 01-től

Az ügyeleti ellátás területén összesen működő háziorvosi praxisok száma összesen 58, ebből 24 a vegyes (felnőtteket és gyermekeket is ellátó), 22 a felnőtt (kizárólag felnőtteket ellátó) és 12 a gyermek praxisok száma.

A központi ügyeleti feladat ellátásban az elmúlt évben összesen 6 fő orvos vett részt, a területi ellátási kötelezettséggel rendelkező háziorvosokon kívül a területi ellátási kötelezettség nélküli háziorvosok, nyugdíjas háziorvosok és egyéb szakorvosok közreműködése révén.

***Az ügyeletet teljesítő orvos feladatai:***

- orvosi ellátásban részesíti:
- a rendelőben megjelent járó beteget, sérültet,
- hívásra otthonában, tartózkodási helyén a fekvőbeteget, sérültet,
- heti pihenőnapon és munkaszüneti napokon a folyamatos gyógykezelésre szoruló beteget;
- gondoskodik:
- a kórházi, szakorvosi ellátásra szoruló beteg kórházi beutalásáról, szakorvosi vizsgálatra, gyógykezelésre utalásáról,
- szükség esetén a betegnek az illetékes intézetbe történő szállításáról;
- igazolja a beteg keresőképtelenségét;
- hatósági megkeresésre vagy a sérült kérelmére orvosi látelleletet készít, és azt kiadja a hatóság részére, illetőleg a külön jogszabályban foglalt térítési díj megfizetését követően a sérültnek;
- hatósági megkeresésre a betegnél (sérültnél) általános orvosi vizsgálatot végez, véralkoholvizsgálathoz vért vesz, drogtesztet, illetve egyéb szükséges vizsgálatokat végez;
- rendkívüli esetben (tömeges sérülés, mérgezés, elemi csapás stb.) a mentést megszervezi, és mindaddig irányítja, amíg a mentőszolgálat orvosa a helyszínen a mentés irányítását át nem veszi;
- ellátja a halottakkal kapcsolatos rendelkezésekben előírt feladatokat;
- az ügyeletet teljesítő orvos gondoskodik arról, hogy a beteg kezelőorvosa megfelelő tájékoztatást kapjon az általa nyújtott ellátásról.

Az ügyeletben résztvevő szakképzett nővérek száma 13 fő ebből 7 fő főállású közalkalmazott, a beosztás szabályaiból adódó fennmaradó óraszámot megbízásos jogviszonyban lévő szakképzett nővérek teljesítették, az ügyeletes nővérek beosztás szerint a felnőtt és a gyermek ambulanciákon látják el a feladataikat.

A fentiekén kívül még 4 fő főállású és 6 fő megbízásos gépkocsivezető továbbá kisegítő személyzet áll rendelkezésre.

A sürgősségi ellátás/központi ügyelet az előírt tárgyi és szakmai minimumfeltételeinek a zalaegerszegi központi orvosi ügyelet megfelel.

A betegforgalmi adatokról és a TAJ ellenőrzésekről a NEAK havonta rendszeres jelentést kap.

**A háziorvosi ügyeleti ellátás forgalmi adatai  
[Zalaegerszeg Botfy u. 1.]**

Év	Felnőtt ügyelet			Felnőtt ügyelet (eset) Σ:	Gyermek ügyelet		Gyermek ügyelet (eset) Σ:
	Ambuláns ellátás (eset)	Hívás (eset)	Tanácsadás		Ambuláns ellátás (eset)	Hívás (eset)	
2011.	10.989	4.366		15.355	7.751	107	7.858
2012.	8.492	3.862		12.354	7.024	98	7.122
2013.	7.739	3.411		11.150	6.994	47	7.041
2014.	8.426	3.127		11.553	7.330	57	7.387
2015.	8.708	2.874		11.582	6.928	30	6.958
2016.	8.169	2.665		10.834	7.252	39	7.291
2017.	7.888	2.162		10.050	7.095	13	7.108
2018.	9.147	1.922		11.069	7.492	19	7.511
2019.	8.281	1.595	448	10.324	7.319	9	7.328

Forrás: Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2019.

A forgalmi adatokból jól látszik, hogy 2011. évhez képest a teljes (felnőtt és gyermek) ügyeleti forgalom **24%-kal** (23.213 esetről 17.652 esetre) **csökkent**, változatlan ügyeleti ellátó kapacitás mellett.

Az ügyeleti esetszám csökkenés **a felnőtt ügyelet esetében 33%-os, a gyermekügyelet esetében pedig 7%-os**. A kapacitás adatok változásán belül a leginkább szembetűnő **a felnőtt ügyelet hívásadatainak 63 %-os csökkenése**, ezzel párhuzamosan a központi ügyeleti rendelőben ellátott ambuláns esetek mindösszesen 25%-kal csökkentek.

Ami a gyermekügyeletet illeti, ott az ambuláns esetek száma 6%-kal csökkent, míg a hívások száma, - amely mindig is elenyésző volt a teljes forgalomhoz képest - 92%-kal csökkent.

Megállapítható tehát, hogy az alapellátási ügyelet forgalma az elmúlt években trendszerűen csökkent, a forgalom súlypontja a központi ügyeleti rendelőben végzett ambuláns ellátás.

Az ügyeleti ellátásban tapasztalható esetszámcsökkenés elsősorban a háziorvosok alapellátásban végzett magas színvonalú munkájának, a lakosság megfelelő szintű tájékoztatásának és a telefonon történő teljeskörű tanácsadásnak köszönhető. Közrejátszik a csökkenésben a Sürgősségi Betegellátó Osztálynak a kórházi ellátórendszerben történő megjelenése és szakmai munkája, az ellátandó lakosságszám folyamatos csökkenése (az említett időszakban az érintett lakosságszám 5%-kal lett kevesebb), valamint az egységes betegirányítási feladatokat ellátó Országos Mentőszolgálat tevékenysége is.

A telefonon beérkező hívásokat a mentőszolgálat diszpécser veszi fel. Ennek során a diszpécser elbírálja és megszervezi az indokolt intézkedéseket az ügyelet illetékességi területén belül, a vonatkozó protokoll szabályok szerint. Az eset megítélt súlyosságára való tekintettel indítja a mentőegységet vagy az ügyeletet gépkocsit.

**A mentőegység elsődleges indításának leggyakoribb okai:** heveny koszorúér és agyi történések, vérnyomás eltérései, vérhányás, görcsös állapotok, epilepsia, fulladás, orrvérzés, eszméletlenség, tüdővizenyő, hypoglycaemia, allergiás reakció, mérgezések, sérülések voltak.

**Az ügyeleti személyzet leggyakoribb indításának okai:** láz, fájdalmak (végtagi, -hasi), hányás, hasmenés, idült betegségek heveny fellobbanása, magas vérnyomás, hasi kórképek, mozgásszervi problémák (lumbago, lumboschialgia, coxarthrosis) pszichiátriai tünetek, halott vizsgálat, helyszínelés, szociális okok miatt igénybe vett egészségügyi ellátás voltak változatlanul.

Az **SBO Zalaegerszegen 2012 januárjában** kezdte meg a működését a nap 24 órájában, beutalás nélkül is igénybe vehető. Alapvető feladata a sürgős szükség körébe tartozó állapotok, ellátása a lehető leggyorsabban egységes szakmai protokollok alapján. A 18 év alatti korcsoport betegeinek ellátása nem a sürgősségi osztály feladata.

A mentőszolgálat és az orvosi ügyelet részéről, a közös együttműködésükkel kapcsolatban írásos panasz nem érkezett. A fennálló problémákat folyamatosan igyekszünk közösen egyeztetni.

Mind az irányítószolgálat és a központi orvosi ügyelet orvosainak munkája továbbra is felelősségteljes, hivatásszerű.

Az egészségügyi alapellátás minőségének garanciája a magasan képzett nagy szaktudású értékeket közvetítő szakember. A szakdolgozók számára biztosított a képzés, önképzés lehetősége, a mindenkori költségvetési kilátások tükrében.

Az ügyeleten dolgozó szakdolgozók - gyermek és felnőtt egyaránt- szakmai továbbképzése folyamatos, a működési engedélyek megújításához előírt tematikájú és pontrendszerű rendszeres továbbképzési kötelezettségük van. A sürgősségi orvosi ellátásban használatos diagnosztikai és terápiás eszközpark működőképességének fenntartása folyamatos.

Az ügyelet vállaló felnőtt és gyermek házi orvosok átlagéletkora 60 év, a nyugdíjkorhatárt már többen elérték. Az életkoruk, megromlott egészségi állapotuk miatt nagy megterhelést jelent, hogy ügyelet után azonnal folytatniuk kell a normál napi munkafolyamatokat. Többen jelezték, hogy amennyiben továbbra is vállalniuk kell az ügyeletet, nyugállományba vonulnak.

A házi orvosok magas életkora, az országosan tapasztalható orvoshiány, az ügyeleti ellátásban tapasztalt igénybevétel hosszú ideje tartó és jelentős mértékű csökkenése, továbbá a rendszer hatékonyságának és hatásosságának növelése iránti igény - a zavartalan és biztonságos betegellátás biztosítása mellett - felveti az alapellátási ügyeleti rendszer strukturális átalakításának szükségességét.

Az erről szóló egyeztetéseket a Magyar Orvosi Kamarával önkormányzatunk már megkezdte.

## **II. Az ellátás finanszírozása**

A házi orvosi ügyeleti ellátás működésének finanszírozása az egészségügyi szolgáltatások Egészségbiztosítási Alapból történő finanszírozásának részletes szabályairól szóló 43/1999. (III. 3.) Korm. rendelet 19.§ (4) bekezdése alapján történik.

A társadalombiztosítási finanszírozás normatív és a mindenkori jogszabályban meghatározott alapösszegeből és településnagyság szerinti szorzószámból áll. A szorzószám függ az egyes házi orvosi szolgálatokat fenntartó települési önkormányzatok illetékességi területéhez tartozó lakosságszámtól (a szorzószám Zalaegerszeg esetében: 1,3, Zalalövő esetében: 1,8, a városkörnyéki települések esetében: 1,8, Pacsa 1,8).

A hivatkozott finanszírozási rendelet alapján amennyiben a háziorvosi feladatok munkaidőn kívüli ellátása központi ügyelet útján történik, az ügyeleti szolgálatot működtető egészségügyi szolgáltató a 20.000 alatti lakosságszám alatti települések ellátásáért 30%-kal megemelt ügyeleti díjra jogosult. A háziorvosi ügyeletet működtető Zalaegerszegi Egészségügyi Alapellátási Intézmény 2008. március 01-től kezdődően rendelkezik érvényes NEAK finanszírozási szerződéssel a központi ügyeleti feladatok ellátására.

## 2. számú táblázat

### Kistérségi központi ügyelet pénzügyi beszámolója 2019. év

KIADÁSOK	adatok e Ft-ban
személyi juttatás	55 460
munkáltatókat terhelő járulékok	11 038
dologi kiadások	112 641
beruházások	418
<b>összes kiadás</b>	<b>179 557</b>
BEVÉTELEK	adatok e Ft-ban
NEAK-tól átvett	93 843
Önkormányzati támogatás	87 166
Egyéb bevétel (bérleti díj)	550
Előző évi pénzmaradvány igénybevétele	6 091
Tárgyi eszköz értékesítés	0
<b>összes bevétel</b>	<b>187 650</b>
várható pénzmaradvány	8 093

Forrás: ZeGesZ 2019.

A költségvetési év során az intézmény takarékos gazdálkodást folytatott, melyet a fenti táblázat jól tükröz.

### II.1. Kiadások

*Személyi juttatásra* 55.460 e Ft-ot fordított az intézmény, míg az ehhez kapcsolódó járulék 11.038 e Ft volt.

A 12 fő saját dolgozó (4 asszisztensnő, 5 gépkocsivezető, és 1 fő kiegészítő dolgozó) bére 30.311 e Ft volt, *külsős* (asszisztensnő, gépkocsivezető, illetve ügyeletos orvos bére) megbízási díjra összesen 19.295 e Ft-ot fordított az intézmény.

*Jutalomként* 4.006 e Ft került kifizetésre a dolgozóknak.

*Dologi kiadások* közül az alábbiakat kívánom kiemelni:

- *gyógyszer* beszerzésre 2.965 e Ft-ot használtak fel; előző évhez képest jelentős emelkedést mutat;
- *üzemanyagra* 664 e Ft lett kifizetve; *17 %-os csökkenést* mutat a 2018. évhez képest.

- *egyéb készletbeszerzés*: tisztítószer, karbantartási anyagok 1131 e Ft.
- *telefonszolgáltatás, internet,- TV előfizetésre és informatikai programok frissítésére, rendszerüzemeltetésre* 657 e Ft költség keletkezett;
- *energiaszolgáltatás* (gáz, villany, víz): 1.441 e Ft; 2018 évhez képest 18 %-os növekedést mutat.
- *karbantartási kiadások*: gépkocsikkal kapcsolatos kiadások (gumijavítás, évente kötelező műszaki vizsga, stb.), orvosi eszközök, telefonközpont, számítógépek javítására, orvosi eszközök kötelező bevizsgálása, gázkészülékek karbantartása, javítása.
- *egyéb szolgáltatás*: munka és tűzvédelmi megbízott díja, veszélyes hulladék elszállítása, orvosi eszközök sterilizálása, stb.

Az ellátást végző orvosok ügyeleti díja 2019 évben az inflációval (3%) megegyező mértékben emelkedett és az alábbiak szerint alakult:

### 3. számú táblázat

#### Ügyeleti díjak alakulása

időszak	2018. év Ft/óra	2019. év Ft/óra
<b>hétközben</b>	3.575	3.680
<b>hétféje</b>	4.465	4.600
<b>ünnepe</b>	5.425	5.585

Forrás: ZeGesZ 2019.

Az ügyeleti ellátásban résztvevő közalkalmazottak jövedelme a garantált bérminimum 8 %-os emelésének megfelelően változott.

Az ügyeleti ellátás finanszírozása érdekében 2019. évben a lakosságárányos önkormányzati hozzájárulás összege 873 Ft/fő/év volt. Az elmúlt esztendőben a központi ügyeleti ellátás finanszírozásához önkormányzatunk összesen 50 922 eFt összeggel járult hozzá.

A dologi kiadások részletes kimutatását a következő táblázat mutatja:

### 4. számú táblázat

#### Dologi kiadások részletezése

Kiadási tételek megnevezése	adatok e Ft-ban	
	2018. év	2019. év
gyógyszer	1 601	2 965
írószer, nyomtatvány, folyóirat	275	421
hajtó és kenőanyag	808	664
munka-, védőruha	99	81
egyéb készlet beszerzés (tisztítószer, karbantartási anyag, szakmai eszközök)	550	1 131
kommunikációs szolgáltatások	527	657

vásárolt élelmiszer (ásványvíz)	142	163
energia szolgáltatás (gáz, villany, víz)	1 199	1 441
bérleti díj	896	
karbantartás	785	450
szakmai tevékenységet szolgáló tevékenység	94 823	100 802
ebből:		
ügyeleti díj (számlás)	83 691	89 494
diszpécsterszolgálat	10 180	10 140
ÁFA	1 692	2 004
adók, díjak befizetése (gépjármű-, szakmai biztosítási díj, gépkocsi műszaki vizsgadíj, stb.)	2 586	1 862
<b>összes dologi kiadás</b>	<b>105 087</b>	<b>112 641</b>

Forrás: ZeGesz 2019.

A fenti táblázat tartalmazza a 2018-2019. évi dologi kiadásokat, melyek jól összehasonlíthatóak: a gyógyszer, üzemanyag és az energia felhasználására az intézménynek nincs ráhatása.

Védőítal az ügyeletben dolgozók ivóvíz automata használata, mely a beszámolóban a vásárolt élelmiszerek közt szerepel.

Az elmúlt esztendőben 418 e Ft került sor értékben került sor eszközbeszerzésre, elsősorban nyomtató, klímaberendezés és bútorok kerültek megvásárlásra.

## II.2. Bevételek

Az intézmény 2019. évi bevétele:

- Társadalombiztosítótól átvett összeg: 93.843 e Ft, mely csökkenő tendenciát mutat.

Az intézmény 2019. évi várható pénzmaradványa 8.093 e Ft lesz, amely *csak akkor tekinthető véglegesnek, ha a zárszámadást a közgyűlés elfogadja*. A maradvány a 2020. évi költségvetési hiány miatt visszatervezésre kerül, illetve előre nem tervezhető kiadások fedezetére tartalékolja az intézmény.

A **Szociális, Lakás és Egészségügyi Bizottság** – 12 igen, egyhangú szavazattal – az előterjesztést közgyűlési tárgyalásra alkalmasnak tartja [25/2020. (II.24.) hat.].

A **Gazdasági Bizottság** az előterjesztést 12 igen, egyhangú szavazattal támogatta [35/2020. (II.26.) hat.].

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a tájékoztató elfogadására!

Zalaegerszeg, 2020. február 27.



**Balaicz Zoltán**  
polgármester



**Az ügyeleti ellátás működtetésében résztvevő önkormányzatok  
2019. év**

Sorsz.	Település neve
1.	Alibánfa
2.	Alsónemesapáti
3.	Babosdöbréte
4.	Bagod
5.	Bak
6.	Baktüttös
7.	Becsvölgye
8.	Bezeréd
9.	Bocfölde
10.	Boncodfölde
11.	Böde
12.	Bucuszentlászló
13.	Csatár
14.	Csonkahegyhát
15.	Csöde
16.	Dobronhegy
17.	Egervár
18.	Gellénháza
19.	Gombosszeg
20.	Gósfá
21.	Gyűrűs
22.	Hagyárosbörönd
23.	Hottó
24.	Iborfia
25.	Kávás
26.	Kemendollár
27.	Keménfa
28.	Kisbuccsa
29.	Kiskutas
30.	Kispáli
31.	Kustánszeg
32.	Lakhegy
33.	Lickóvadas
34.	Milejszeg
35.	Misefa
36.	Nagykapornak
37.	Nagykutas
38.	Nagylengyel

Sorsz.	Település neve
39.	Nagypáli
40.	Nemesapáti
41.	Nemeshetés
42.	Nemesrádó
43.	Nemessándorháza
44.	Nemesszentandrás
45.	Németfalu
46.	Orbányosfa
47.	Ormándlak
48.	Ozmánbük
49.	Pacsa
50.	Padár
51.	Pálfiszeg
52.	Pethőhenye
53.	Petrikeresztúr
54.	Pókaszepetk
55.	Pölöske
56.	Pusztaderics
57.	Pusztaszentlászló
58.	Salomvár
59.	Sárhida
60.	Söjtör
61.	Szentkozmadombja
62.	Szentpéterúr
63.	Teskánd
64.	Tófej
65.	Vasboldogasszony
66.	Vaspör
67.	Vöckönd
68.	Zalaboldogfa
69.	Zalacséb
70.	Zalaegerszeg
71.	Zalaháshágy
72.	Zalaigrice
73.	Zalaistvánd
74.	Zalalövő
75.	Zalaszentgyörgy
76.	Zalaszentiván
77.	Zalaszentlőrinc
78.	Zalaszentmihály
79.	Zalatárnok
<b>Települések összesen: 79</b>	